

Dialogiline kommunikatsioon

Halliki Harro-Loit

Dialoogiline kommunikatsioon ei ole vaid kahekõne, see on vastastikune mõistmine ja loodud side inimeste vahel

Kui palju on Eesti kultuuri tüvitekstides monolooge ja dialooge?

Kui Vargamäe Krõõt poja sünnitas...

„... Ja kui Andres sängi ette astus küsima, kuidas Krõõt end tunneb, vastas see lihtsalt: „Ei ma vist änam siit tõuse.“

... Sõna lausumata istus Andres sängjalutsile ja vajus seal kõssi, selg peaaegu naise poole. .... Miks polnud ta kunagi uskunud, et naise nukrate silmade taga ja ägamise taga istub tõeline häda? ...

Aga kui Andres kõik oma tötused naise ja laste suhtes oli vanajumalale andnud ... sai ta tundmuse, et nüüd on ta kõik teinud, mis on sureliku inimese võimuses....,,

Dialoogilise kommunikatsiooni kontseptsioon ulatub filosoofiasse, retoorikasse, psühholoogiasse, isikutevahelise kommunikatsiooni; suhtekorralduse ja pedagoogika traditsioonidesse

- Dialoogiline kommunikatsioon eeldab *vastastikkust, pühendumust, empaatiat ja avatust*
- Dialoogiline kommunikatsioon eeldab hoiakut, et inimesi on väärt kuulata ja mõista, nende vajadustest huvitumine tasub pingutamist.
- Dialoogiline kommunikatsioon väärtustab suhte loomist ja loodud suhet
- Dialoog ei välista vaidlusi!
- Dialoog nõuab süvenemist ja pingutust, see ei tule sotsiaalse kiirenemise tingimustes iseenesest

Dialogiline pööre meie hariduses?

- Hariduses on traditsiooniliselt domineerinud monoloog? *Õpetamine tähendab traditsiooniliselt õpetuse jagamist...*
- Kuivõrd õppimisele antav tagasiside on tegelikult monoloog?
- *Tagasisidet õige/vale kategooriates annavad tänapäeval programmid ja algoritmid. Viimased teevad seda efektiivsemalt (odavamalt, kiiremini ja täpsemini) kui inimestest õpetajad.*
- Õppimisprogramm ei suuda luua õpilasega dialogilist kommunikatsiooni ja ei suuda kujundada õpilases dialogiharjumusi
- Tulevikuõpetaja võiks olla eeskätt dialogipartner, üks neist, kes vähendab laste järjes kasvavat üksindust

Dialoogilisest haridusest dialoogilise ühiskonnani

- Dialoogilise kommunikatsiooni **kultuur koolis** kujuneb selleläbi, et **ka õpilased on õpetajatele võrdsed** dialoogipartnerid: vastastikkust kuulamist, mõistmist ja **suhteid väärtustavad**, aga ka valmis vaidlema, mittenõustuma...

Õpetaja kohtub uue klassiga. Ta ei alusta sellest, et mõtleb, kuidas klassi distsiplineerida, ta küsib, kuidas ma saan teid ja teie vajadusi tundma õppida?

Õpilased kohtuvad uue õpetajaga. Nad ei pane talle alustuseks knopkat toolile, nad küsivad, kuidas me koos õppima hakkame?

- Dialoogiline kultuur ühiskonnas (kui see ületab nn kriitilise massi) võiks anda demokraatialle lootust 😊
- Dialoogi juurutamine eesti kultuuris tähendaks kultuuripööret – mille saab katalüüsida kõige tõenäolisemalt haridussüsteem